

Dosarul nr. 1ra-1696/22
1-18057878-01-1ra-19122022

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

24 ianuarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
în componența completului de judecată:
Președinte – Țurcan Anatolie
Judecători – Daguța Sergiu, Mânăscuță Igor

judecând în camera de consiliu, fără citarea părților, recursul declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, *Pasat Liliana*, împotriva deciziei din 02 septembrie 2022 al Colegiului penal al Curții de Apel Bălți, privind acuzarea lui

Neniță Elena XXXXX, născută la XXXXX, originară și domiciliată în s. XXX, or. XXXXX, *anterior nejudecată*,

învinuită de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2), lit. d) Cod penal.

Termenul de examinare:

Prima instanță: 27.12.2018 - 26.09.2019;
Instanța de apel: 25.10.2019 - 25.10.2022;
Instanța de recurs: 11.05.2023 - 24.01.2024.

Asupra recursului în cauză, în baza materialelor din dosar, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința din 26 septembrie 2019 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, Neniță Elena a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 165 alin. (2), lit. d) Cod penal la pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani, cu privarea de dreptul de a desfășura activitatea privind angajarea persoanelor în câmpul muncii în instituții private pe un termen de 2 (doi) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei.

Măsura preventivă sub formă de control judiciar, aplicată în privința lui Neniță Elena, s-a modificat în arest preventiv, luând-o imediat sub strajă din sala ședinței de judecată, cu menținerea acesteia până la intrarea sentinței în vigoare.

Termenul ispășirii pedepsei pentru Nenița Elena s-a dispus a fi calculat din 26 septembrie 2019, cu includerea în termen durată aflării acesteia în stare de arest preventiv și arest la domiciliu din 06.12.2018 ora 23.20 până la 03.06.2019.

Solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 145,00 lei s-a respins ca fiind neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Nenița Elena la 20.05.2015, prin înțelegere prealabilă și împreună cu Rădița Viorel, având scopul de exploatare prin cerșetorie a victimei din interes material l-au recrutat pe Bunăzoi XXXXX, care conform certificatului nr. XXX eliberat de către Consiliu Republican de Expertiză Medicală a Vitalității este XXXXX, fără termen, abuzând de poziția de vulnerabilitate a victimei, cunoscând de starea materială precară a victimei și XXXXX acestuia, prin înșelăciune manifestată verbal i-au promis faptul, că va lucra la construcții în Federația Rusă, dar în realitate pentru a fi transportat în Federația Rusă să cerșească.

Ulterior la data de 25.05.2015, tot ei Nenița Elena și Rădița Viorel continuându-și intenția infracțională l-au transportat pe Bunăzoi XXXXX din Republica Moldova în afara țării spre Federația Rusă, or. Kaluga cu automobilul de model „Mercedes Sprinter” unde a fost adăpostit într-o locuință cu un etaj în apropiere de gara feroviară din or. Kaluga în condiții de trai deplorabile, a fost deposedat cu forța de pașaportul biometric care aparține lui și fiind amenințat cu aplicarea violenței fizice a fost impus să cerșească pe la piețe, magazine și alte locuri prin oraș.

Tot ei, Nenița Elena și Rădița Viorel având aceiași intenție infracțională, amenințându-l cu aplicarea violenței fizice, uneori aplicând violența fizică manifestată prin lovituri cu mâinile, în aceiași perioadă de timp de la 26.05.2015 până în luna mai 2016, transportau victima cu automobilul de model ”Mercedes Sprinter” pe la piețe, magazine și alte locuri prin orașul Kaluga, Federația Rusă, uneori și în alte orașe necunoscute unde acesta cerșea. În urma cerșitului el câștiga de la 20000 la 50000 ruble rusești, bani de care era deposedat de către Rădița Viorel și Nenița Elena.

Astfel, acțiunile lui Nenița Elena au fost încadrate juridic conform semnelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2), lit. d) Cod penal, *„Recrutarea, transportarea, adăpostirea unei persoane fără consimțământul ei în scop de exploatare prin cerșetorie săvârșită prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate săvârșită de două persoane”*.

3. Nefiind de-acord cu sentința primei instanțe a declarat *apel* avocatul *Dulgher Dumitru* în interesele lui Nenița Elena, prin care a solicitat casarea integrală a sentinței Judecătorei Edineț, sediul Central, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri prin care Elena Nenița să fie achitată din lipsa în acțiunile sale a elementelor infracțiunii prevăzute de art. 165 alin.(2), lit. d) Cod penal.

În motivarea apelului a invocat că învinuirea adusă este neîntemeiată, probele indicate în sentință nu demonstrează vina inculpatei Nenița Elena în comiterea infracțiunii ce i se impută.

În susținerea cererii de apel s-a indicat că, în acțiunile inculpatei lipsește latura subiectivă a componenței de infracțiune prevăzută de art. 165 alin. (2), lit. d) Cod penal, cum este intenția directă, latura obiectivă a infracțiunii cum este: *„Recrutarea,*

transportarea, adăpostirea unei persoane fără consimțământul ei în scop de exploatare prin cerșetorie săvârșită prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate săvârșită de două persoane".

A indicat apelantul că, urmărirea penală și sentința primei instanțe sunt superficiale, efectuate cu încălcări a procedurii penale, încălcarea dreptului inculpatei la o justiție echitabilă, a principiului legalității procesului penal, iar probele dobândite nu demonstrează vina acesteia ci din contra nevinovăția ei.

Recurentul consideră că vina inculpatei Nenița Elena nu a fost demonstrată și în privința ei urmau a fi aplicate prevederile art. 390 alin. (1), pct. 3) Cod de procedură penală, ce ține de pronunțarea sentinței de achitare din motivul lipsei elementelor infracțiunii prevăzute de art.165 alin. (2), lit. d) Cod penal.

4. Prin decizia din 02 septembrie 2022 al Colegiului penal al Curții de Apel Bălți, apelul a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, prin care Nenița Elena a fost achitată de sub învinuirea formulată în baza art.165 alin. (2), lit. d) Cod penal, din motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii.

Instanța de apel a reținut că prima instanță a admis o eroarea de drept la adoptarea sentinței, prin faptul că n-a verificat și nu s-a expus asupra temeiurilor invocate de părți în favoarea condamnării sau achitării inculpaților, precum nici n-a reținut care sunt circumstanțele legale care confirmă existența faptei infracționale.

Potrivit concluziei instanței de apel, declarațiile părții vătămate Bunazoi XXXXX, de către instanța de fond au fost interpretate eronat, și prima instanța și-a bazat sentința de condamnare exclusiv pe declarațiile părții vătămate și martorului depuse în cadrul urmăririi penale, lăsând fără apreciere declarațiile acestora date în cadrul judecării cauzei.

Instanța de apel a stabilit că, partea vătămată Bunazoi XXXXX și mama acestuia, Bunazoi Tatiana în instanța de judecată, și ulterior susținându-le și în instanța de apel, și-au schimbat complet depozițiile accentuând, că la urmărirea penală au dat depoziții analogice, însă nu le-au citit, deoarece nu li s-a propus și nu cunoșteau despre acest drept, menționând că anume declarațiile din cadrul cercetării judecătorești sunt adevărate și veridice.

La fel, instanța de apel a stabilit că, potrivit declarațiilor părții vătămate Bunazoi XXXXX, date în instanța de fond, rezultă că inculpata Nenița Elena niciodată nu l-a recrutat, transportat, adăpostit fără consimțământul său prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate în scop de exploatare prin cerșetorie, nu a fost impus niciodată de inculpată să cerșească, nu l-a privat ilegal de libertate și nu a împiedicat libera deplasare.

Instanța de apel a susținut că, recipisele prezentate în instanța de apel și anexate la materialele cauzei (vol.III, f.d.121), indică faptul că Bunazoi Tatiana, mama lui Bunazoi XXXXX, duce răspundere de fiul său, și nu are careva pretenții morale și financiare în privința inculpatei Nenița Elena.

În acest sens, instanța de apel a indicat că, recipisa anexată la f.d. 125, volumul III, indică la faptul că Bunazoi Tatiana a încasat de la Ciobanu Tamara și Nenița Elena suma de 9000 lei la data de 29.03.2022, iar recipisa de la f.d.126, din volumul III, indică la faptul că Bunazoi Tatiana, mama lui Bunazoi XXXXX a primit suma de

15000 lei de la Neniță Elena și Rădiță Viorel, și nu are pretenții nici materiale și nici morale, la fel nu are pretenții nici fiul ei, Bunazoi XXXXX.

Reieșind din cele constatate și anume din declarațiile părții vătămate Bunazoi XXXXX, instanța de apel a reținut că în acțiunile inculpatei Neniță Elena *lipsește latura subiectivă* a infracțiunii prevăzută de art. 165 alin. (2), lit. d) Cod penal, și anume „intenția directă” și *latura obiectivă* - „*Recrutarea, transportarea, adăpostirea unei persoane fără consimțământul ei în scop de exploatare prin cerșetorie săvârșită prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate săvârșită de două persoane*”.

Instanța de apel a indicat că, pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond, cât și în instanța de apel, nu a fost demonstrată în nici un mod, că prin acțiunile inculpatei a avut loc recrutarea, transportarea, adăpostirea unei persoane fără consimțământul ei în scop de exploatare prin cerșetorie săvârșită prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate.

În opinia instanței de apel, învinuirea adusă inculpatei Neniță Elena poartă exclusiv un caracter de presupunere, lipsind careva probe care au fost cercetate în ședințele judiciare ale instanței de fond și de apel care cert ar confirma acțiunile inculpatei Neniță Elena referitor la ”recrutare, transportare, adăpostire a persoanei fără consimțământul ei în scop de exploatare prin cerșetorie”.

Astfel, instanța de apel a considerat, că probele cercetate în ședința instanței de fond și apel confirmă nevinovăția inculpatei Neniță Elena și în atare temeuri intervine achitare persoanei din motiv, că fapta acesteia nu întrunește elementele componente ale infracțiunii, considerând necesar a pronunța în privința acesteia o sentință de achitare în conformitate cu prevederile art.390 alin. (1), pct.3) Cod de procedură penală.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu *recurs* ordinar de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, *Pasat Liliana*, care solicită admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței din 26.09.2019 a Judecătorei Edineț, sediul Central, prin care Neniță Elena a fost condamnată în baza art. 165 alin. (2), lit. d) Cod penal la pedeapsa 7 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a desfășura activitatea privind angajarea persoanelor în câmpul muncii în instituții private pe un termen de 2 ani.

Recurentul invocă că nu este de acord cu decizia de achitare a inculpatei Neniță Elena de sub învinuirea înaintată, pe motivul că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, deoarece instanța de apel a dat apreciere incorectă probelor din cauza penală.

Consideră recurentul că prima instanță a cercetat sub toate aspectele probele acumulate legal în cadrul urmăririi penale, adoptând în acest sens o sentință absolut legală.

Menționează recurentul că, concluzia instanței de apel la adoptarea soluției de achitare a inculpatei, precum că partea vătămată Bunazoi XXXXX și mama acestuia, Bunazoi Tatiana și-au schimbat complet depozițiile, accentuând că la urmărirea penală au dat depoziții analogice, însă nu le-au citit deoarece nu li sa propus și nu cunoșteau despre acest drept, este eronată, ori pe de altă parte instanța de apel și-a întemeiat soluția pe faptul că de către inculpată prejudiciu a fost restituit părții vătămate, fapt confirmat prin trei recipise anexate la materialele dosarului.

Susține recurentul că, prima instanță corect a considerat veridice declarațiile părții vătămate Bunazoi XXXXX de la urmărirea penală, acesta fiind audiată cu lux de amănunte și a descris toate acțiunile inculpatei comise în privința lui, și anume că inculpata Nenița Elena și Rădiță Viorel, împreună s-au prezentat la domiciliul lui, unde în prezența mamei lui, i-au propus să plece la lucru, la construcții în Federația Rusă, cu salariul lunar de 400 – 500 dolari SUA. Acceptând propunere, a plecat la Nenița Elena acasă în raionul XXXXX, satul XXXXX, unde a stat o săptămână, apoi cu Mercedes Sprinter au plecat în Federația Rusă, unde la destinație Rădiță Viorel i-a cerut pașaportul ca să-i perfecteze actele pentru lucru. 2 zile nu a lucrat și a locuit într-o locuință împreună cu Nenița Elena și Rădiță Ruslan, și ultimul l-a întrebat dacă el dorește să cerșească, și la refuzul lui a fost amenințat că î-i voi tăia mâinile și picioarele, și având frică, a acceptat să cerșească. Cu rutieră era dus în orașe Uzlovaia, Chemersc, Chirisc, unde a purtat baston și a cerșit timp de 8 – 9 luni, câștigând venit în sumă de 3000 euro, și în această perioadă a trăit într-o casă cu Rădiță Viorel și Nenița Elena și 2 copii. Nenița Elena stătea acasă la apartament și ei împreună cunoșteau că Rădiță Ruslan îl impunea să cerșească, iar Nenița Elena a lovit pe el cu palma peste față, când a anunțat că pleacă de la ei. Rădiță Viorel la fel, i-a aplicat o lovitură cu palma peste față. Acasă nu a anunțat despre situația sa, deoarece a mai avea frică de Rădiță Ruslan care îi amenința. Banii cerșiți transmitea lui Rădiță Viorel și Nenița Elena, ca așa s-au înțeles în mod verbal. S-au înțeles ca va lucra la construcții, dar nu cunoștea că va fi impus să cerșească. La poliție nu s-a adresat, deoarece avea frică de amenințările lui Rădiță Ruslan cu bătaia, la locurile de cerșire a fost dus cu automobilul de către Rădiță Viorel și Nenița Elena, care ulterior îi urmăreau. Când vorbea la telefon cu mama sa, era supravegheat de către Rădiță Viorel și îi era frică să anunțe că cerșește. Nu a învățat la școală, nu știe a citi. După ce a fugit de la ei, nu mai deținea bani, și prin cerșetorie a făcut rost de niște bani pentru a reveni acasă. Cu câți va ani în urmă mama inculpatei Nenița Elena a propus mamei lui sumă de 5000 lei în schimbul retragerii plângerii împotriva ei. La moment nu are pretenții față de Nenița Elena și nu dorește ca această să fie pedepsită (vol.I, f.d. 5-7, 48-49, vol.II. f.d. 10-11).

Susține recurentul că, în confirmarea vinovăției sunt și declarațiile martorului Carauș Rodica, oferite în cadrul ședinței de judecată, a martorului Bunazoi Tatiana, declarațiile suplimentare a martorului Bunazoi Tatiana de la urmărirea penală, cât și probele prezentate de acuzatorul de stat la examinarea în ședința de judecată, și probele scrise, care au confirmat starea de fapt în totalitate și care confirmă comiterea de către Nenița Elena a infracțiunii prevăzute de art. 165 alin.(2) lit.d) Cod penal, și prima instanță corect a concluzionat, că în acțiunile inculpatei Nenița Elena sunt întrunite elementele laturii obiective a infracțiunii de trafic de ființe umane.

Recurentul indică, că deși este prezent consimțământul victimei de a lucra în Federația Rusă, totuși acesta nu era liber în acțiuni și era obligat să execute în totul voința inculpatei Nenița Elena, și în acest sens, prima instanță corect a stabilit, că partea vătămată plecând din Republica Moldova în Federația Rusă nu cunoștea că va fi supus cerșetoriei, cunoștea că pleacă la muncă în construcție.

În astfel de circumstanțe, susține recurentul faptul că, prin probele cercetate s-a constatat că inculpata Nenița Elena împreună și de comun acord cu Rădiță Viorel au

profitat de poziția de vulnerabilitate a părții vătămate Bunăzoi XXXXX, cunoșteau situația socială și financiară a părții vătămate, că are grad de dizabilitate pe seamă căruia ar putea obține venit și în acest context, prin înșelăciune a fost supus cerșetoriei, fiind asigurat că va avea un venit stabil pe lună.

Subliniază recurentul că, în cauza penală sunt probe suficiente care confirmă că infracțiunea a fost comisă de către Neniță Elena, care a acționat de comun acord cu concubinul Rădiță Viorel, care se află în căutare, și aceștia împreună au organizat transportarea lui Bunăzoi XXXXX în Federația Rusă pentru cerșetorie.

Cu referire la divergențele din declarații date de partea vătămată la urmărirea penală și în cadrul ședinței de judecată, recurentul indică la faptul că, s-a constatat că partea vătămată are frică față de inculpată și față de Rădiță Viorel.

Recurentul reiterează că, cu toate că victima a încercat să își schimbe depozițiile în instanța de judecată în beneficiul inculpatei, prima instanță a apreciat critic aceasta, deoarece la faza de urmărire penală partea vătămată fiind audiat de patru ori a declarat că, „a furat pașaportul de la Neniță Elena și Rădiță Viorel și a fugit”. Faptul că, victima era influențată de inculpată se demonstrează și prin recipisele scrise de Bunăzoi Taliana, mama părții vătămate, din care rezultă că nu are pretenții față de Rădiță Viorel.

Consideră recurentul că, instanța de apel în mod eronat a neglijat valoarea probantă a tuturor probelor examinate în cadrul ședinței de judecată prezentate de către acuzare, fiind totodată indusă în eroare de poziția părții apărării.

Inculpata nu și-a recunoscut vina, și în opinia recurentului, aceasta fiind poziție care poartă un caracter de apărare și declarativ, scopul primordial fiind eschivarea de la răspunderea penală și pe care de fapt, instanța de apel le-a pus la baza deciziei de achitare.

6. Judecând recursul în baza actelor din dosar, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzie că recursul declarat este admisibil și urmează a fi admis din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023) și a declarat recursul în termen.

Conform prevederilor art. XI alin. (3) al Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) (nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza *temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului*.

Totodată, din textul legii menționate, rezultă că procedura de judecare a recursurilor depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data în vigoare a acestei legi, urmează să fie efectuată conform noilor modificări introduse în prevederile Codului de procedură penală, în vigoare din 01 septembrie 2023.

Potrivit prevederilor art. 433 alin. (1) Cod de procedură penală (redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), dacă este considerat admisibil, un complet din 3 judecători examinează recursul în fond.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1), pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală

(redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), judecând recursul instanța de recurs este în drept să admită recursul și să caseze integral hotărârea atacată și dispune rejudecarea de către instanța de apel în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată în instanța de recurs.

Completul de judecată stabilește ca pentru declararea recursului, recurentul a indicat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală (redacția legii în vigoare până la 01.09.2023, la data depunerii recursului), și anume cazurile când „*instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței*”.

În sensul prevederilor din art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În același context, completul de judecată menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea superficială sau motivarea în termeni vagi – evazivi, reprezintă motiv de casare.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, completul de judecată reține că temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală (redacția legii în vigoare până la 01.09.2023, la data depunerii recursului) și-a găsit confirmarea în cauza dată, în sensul că *instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței*.

Din analiza textuală a recursului declarat, completul de judecată reține, că se contestă decizia instanței de apel, prin prisma temeiurilor de recurs invocate și menționate supra, invocându-se faptul, că în rezultatul evaluării incorecte și selective a probelor administrate la caz, instanța de apel greșit a pronunțat hotărârea prin care Neniță Elena a fost achitată de învinuirea adusă acesteia în baza art. 165 alin. (2), lit. d) Cod penal, din motivul lipsei elementelor constitutive a infracțiunii.

Astfel, verificând asupra principiului respectării normelor de drept procesuale menționate, completul de judecată constată că Neniță Elena de către organul de urmărire penală a fost învinuită de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2), lit. d) Cod penal, „*trafic de ființe umane, adică recrutarea, transportarea, adăpostirea unei persoane fără consimțământul ei în scop de exploatare prin cerșetorie săvârșită prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate săvârșită de două persoane*”.

Examinând cauza, prima instanță a recunoscut inculpata Nenița Elena vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2), lit. d) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani, cu privarea de dreptul de a desfășura activitatea privind angajarea persoanelor în câmpul muncii în instituții private pe un termen de 2 (doi) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei.

Examinând cauza în ordine de apel, instanța de apel a dispus achitarea inculpatei Neniță Elena, constatând, că organul de urmărire penală și instanța de judecată de fond contrar circumstanțelor cauzei a reținut în acțiunile acesteia prezența elementelor

componenței de infracțiune prevăzute de art. 165 alin. (2), lit. d) Cod penal.

În contextul celor expuse, completul de judecată relevă, că instanța de apel atunci când constată lipsa în acțiunile inculpatei a elementelor constitutive ale infracțiunii imputate prin rechizitoriu, urmează să-și argumenteze soluția prin prisma tuturor probelor acumulate în dosar, care trebuie apreciate multilateral și obiectiv.

În acest sens, se are în vedere faptul că, așa cum s-a punctat deja mai sus, instanța de apel la judecarea cauzei trebuia să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatei Neniță Elena, să verifice și să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și să constate dacă acțiunile comise de inculpată întrunește sau nu elementele infracțiunii imputate și prevăzute, la caz de art. 165 alin. (2), lit. d) Cod penal.

Completul de judecată constată că, instanța de apel, defectuos și-a argumentat soluția, or, descriind probele cercetate, fără a le aprecia conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală, a considerat, că acestea nu dovedesc vinovăția inculpatei, nu a *verificat și apreciat corespunzător declarațiile părții vătămate Bunăzoi XXXXX și a martorului Bunăzoi Tatiana oferite în cadrul urmăririi penale*, probele materiale examinate de prima instanță, punând la baza deciziei doar declarațiile părții vătămate și a martorului oferite în cadrul ședinței de judecată și care au fost schimbate față de cele de la urmărirea penală, ori în speța prezentei cauzei penale s-a confirmat că *„există frică a părții vătămate și a martorului Bunăzoi Tatiana față de inculpată, sub acest aspect și a activat partea vătămată în Federația Rusă” - „frică”* și probele materiale examinate de prima instanță care confirmă vinovăția inculpatei, dar care nu au constituit obiectul examinării și motivării în instanța de apel, argumentând și soluția contradictoriu.

Astfel, instanța de apel nu și-a argumentat soluția în raport cu probele prezentate, selectiv a apreciat probele contrar prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, și unele probe au fost lăsate fără apreciere, în special declarațiile părții vătămate Bunăzoi XXXXX și a martorului Bunăzoi Tatiana date inițial la urmărirea penală în raport cu cele date în instanță referitor la acel fapt că partea vătămată a fost **„recrutat, transportat, adăpostit, în scopul de a cerși, nu i s-a achitat salariul”**.

Materialele cauzei penale atestă că la examinarea prezentei cauzei penale în ordine de apel, la solicitarea procurorului instanța de apel a cercetat nemijlocit în ședința de judecată declarațiile părții vătămate Bunăzoi XXXXX date la etapa de urmărire penală la data de 04.10.2016 (vol.I, f.d. 48-49), și suplimentar la data de 06.03.2018 (vol.I, f.d. 147-162), cât și declarațiile martorului Bunăzoi Tatiana, date la etapa de urmărire penală la data de 05.10.2016 (vol.I, f.d. 50), fapt ce rezultă expres din procesul-verbal al ședinței de judecată la instanța de apel la data de 28 iulie 2022 (f.d. 174, 174-verso, vol.III), însă în nici un mod nu a argumentat respingerea acestora, cât și nu a oferit concluzii din care considerente a pus la baza soluției pronunțate declarațiile părții vătămate și a martorului vizat date doar în cadrul ședinței de judecată, după ce au primit de la partea apărării mijloacele bănești menționate, iar recipisele au fost anexate la cauza penală doar la etapa de judecare a cauzei în instanța de apel (f.d. 121, 125, 126, vol. III).

Instanța de apel și-a întemeiat concluzie de achitarea inculpatei prin faptul restituirii unor sume de bani părții vătămate și poziția părții vătămate în instanța de

judecată precum că nu are pretenții față de inculpată, însă acestea nu pot constitui temei de achitare, dacă se constată că fapta infracțională a fost consumată.

În acest sens, completul de judecată menționează că, infracțiunea de trafic de ființe umane este o infracțiune formală, și la caz, în prezenta cauza penală fiind consumată din momentul primei acțiuni de recrutare, iar poziția victimei poate fi luată în considerație doar la stabilirea pedepsei vinovatului.

Totodată, instanța de apel selectiv a apreciat declarațiile inculpatei, acestea nefiind în coroborare cu alte probe din prezenta cauza penală, și nu a dat apreciere probelor prezentate de acuzare, din care urmează starea de vulnerabilitate a părții vătămate, iar inculpata a cunoscut că situația socială și financiară a acestuia este precară, că are grad de invaliditate de gradul nr. III (f.d.163, vol. I), și pe seama căruia putea obține venit, motiv care și a servit ca pretext pentru propunere-promisiune de a angaja pe acesta la lucru la construcții în Federația Rusă, pentru a trezi interesul material la partea vătămată vulnerabilă în acest sens.

Or, în motivarea soluției instanța de apel s-a axat pe declarațiile inculpatei care sunt oferite fără jurământ și declarațiile părții vătămate, a martorului Bunăzoi Tatiana schimbate în cadrul ședinței, pe recipisele acesteia precum că nu au careva pretenții de ordin material sau moral față de inculpată, nefiind cunoscut sub ce formă au fost obținute acestea recipise, fără a argumenta soluția în raport cu învinuirea din rechizitoriu și probele prezentate, devreme ce existența acestor recipise și prezentarea acestora în cadrul instanței de apel, după soluția pronunțată de către prima instanța de condamnare a inculpatei, nu demonstrează lipsa în acțiunile inculpatei laturii obiective, cât și lipsa laturii subiective a infracțiunii imputate, decât numai faptul transmiterii mijloacelor bănești, însă care în sensul achitării acestora părții vătămate în anul 2019, după cum este indicat în recipisele respective, nu fac parte componentă nici a laturii obiective și nici a laturii subiective infracțiunii imputate inculpatei.

Instanța de apel a indicat doar că lipsește latura obiectivă și subiectiva a componentei de infracțiune imputată inculpatei, însă nu și-a motivat concluzia sa sub aspectul descrierii din care considerente a ajuns la concluzia că lipsește ”intenția directă” în acțiunile inculpatei pentru constatarea existenței laturii subiective a infracțiunii imputate, cât și de loc nu și-a motivat concluzia sa sub aspectul lipsei laturii obiective a infracțiunii imputate (pagina 7 a deciziei instanței de apel, f.d.189, vol.III).

Prin urmare, completul de judecată constată că, din declarațiile tuturor participanților audiate atât la urmărirea penală, cât și în ședința de judecată, precum și din materialele cauzei penale cercetate în ședința instanței de apel (f.d. 174, 174-verso, vol.III), instanța de apel a analizat și a apreciat doar declarațiile inculpatei, a părții vătămate și a martorului date în cadrul ședinței de judecată, și care sunt favorabile poziției părții apărării și soluției pronunțate de achitare, fără a fi evaluate celelalte probe și fără a efectua o analiză a acestora, cu aprecierea fiecărei probe în parte, cu expunerea asupra admisibilității sau inadmisibilității probei, ignorând probele administrate la caz în instanța de fond, precum și în instanța de apel, care sunt ”incomode” părții apărării și care vin în susținerea poziției părții acuzării.

Într-o hotărâre este necesar nu numai de a reda declarațiile participanților la proces, dar și de a expune esența acestor depoziții și legătura lor cu conținutul altor

probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Astfel, completul de judecată constată că instanța de apel nu a judecat cauza penală în conformitate cu normele de procedură penală menționate mai sus, nu a argumentat respingerea probelor prezentate de către partea acuzării, apreciind prioritar declarațiile inculpatei și în mod selectiv declarațiile neincrimatoare ale părții vătămate și martorului Bunazoi Tatiana, circumstanțe ce indică direct la încălcarea de către instanța de apel a prevederilor art. 101 alin.(1), (4) Cod de procedură penală.

Ca urmare, se constată că instanța de apel neargumentat a ajuns la concluzia referitor la soluția de achitare a inculpatei Neniță Elena de învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2), lit. d) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii, prin ce a admis o eroare de fapt și anume, discordanța între cele reținute de instanța de apel și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține, instanța de apel urmând să aprecieze obiectiv toate probele.

În opinia instanței de recurs, instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanța de apel și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și nemotivate.

Rezumând cele menționate, se constată că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora (art. 394 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală).

Contrar acestor prevederi exprese ale legii, instanța de apel selectiv a apreciat câteva probe, ignorând restul probelor, fără să le aprecieze pe fiecare în parte și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității lor, expunând temeiul respectiv și argumentând clar concluziile sale în decizia adoptată.

Din considerentele expuse, completul de judecată statuează, că decizia instanței de apel în cauza dată este afectată de insuficiență și contradicții în partea motivării soluției adoptate, ceea ce este incident cazului de casare, fiind regăsit temeiul invocat în speță și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală (în redacția legii în vigoare la data depunerii recursului până la 01 septembrie 2023) și anume, *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, iar erorile admise de către instanța de apel nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

În asemenea condiții, instanța de recurs conchide de a admite recursul declarat la caz de către procuror, decizia instanței de apel urmând a fi casată total, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra motivelor esențiale invocate în cererea de recurs; să cerceteze amănunțit

aspectele învinuirii înaintate, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea o evaluare cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, respectiv în caz de adoptare a unei concluzii de vinovăție sau nevinovăție a inculpatei, să emită o soluție clară, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

7. În temeiul celor expuse, conducându-se de prevederile art. 433 alin. (1), 435 alin. (1), pct. 2), lit. c) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, *Pasat Liliana*, casează total decizia din 02 septembrie 2022 a Colegiului penal al Curții de Apel Bălți, în cauza penală privindu-o pe Neniță Elena XXXXX, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Daguța Sergiu

Mânăscurtă Igor